

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/96/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115225649
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4115225649.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko V. V., zastúpeného: JUDr. Peter Havlík advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Podzámska 18, 949 01 Nitra, IČO: 50 361 864, proti žalovanej: V. zastúpená: LawService, s.r.o., Stráž 3/223, 960 01 Zvolen, IČO: 36 861 723, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 27. septembra 2016 č.k. 7C/454/2015-350, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa o trov konania m e n í tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

III. O výške trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil a žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň rozhodol o vrátení zaplateného súdneho poplatku v sume 92,80 eura žalobcovi po právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP) a § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Konštatoval, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 20.08.2015 domáhal voči žalovanej určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Pred otvorením pojednávania zobral žalobu späť a žiadal konanie zastaviť z dôvodu, že stratil naliehavý právny záujem na predmete žaloby. Žalovaná v písomnom vyjadrení uviedla, že vlastníkom sporných nehnuteľností bola v danom čase už spoločnosť MH Invest II, s.r.o., a preto naliehavý právny záujem žalobcu pominul. Náhradu trov konania priznal žalobcovi, pretože žalovaná procesne zavinila zastavenie konania. Poukázal na to, že žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva k pozemkom prevedeným na žalovanú kúpnyimi zmluvami, ktoré pokladal za absolútne neplatné. Na základe protestu prokurátora bol žalobca opätovne zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností. Žalovaná však podala návrh na obnovu konania, v ktorom správny orgán vyhovel protestu prokurátora a zrušil rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva na základe spomínaných kúpnych zmlúv. Návrh na obnovu konania bol zamietnutý a následne bolo odborom opravných prostriedkov odvolanie žalovanej zamietnuté a napadnuté rozhodnutie potvrdené. Žalobca sa tak opätovne stal vlastníkom predmetných nehnuteľností a stratil naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva. Nakoľko z postupu žalovanej v správnom konaní vyplývalo, že žalovaná si nárokovala na vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam, žalobca nemal inú možnosť ako domôcť sa svojho práva a preto podal žalobu. Medzičasom sa však na základe protestu prokurátora opätovne stal vlastníkom nehnuteľností, a preto zanikol jeho naliehavý právny záujem na tejto žalobe.

2. Proti uzneseniu v časti výroku o náhrade trov konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Namietala, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil. Žiadala, aby odvolací súd zmenil výrok napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v časti trov tak, že má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Namietala, že žalobca procesne zavinil zastavenia konania. Poukázala na to, že žaloba bola podaná dňa 20.08.2015, protest prokurátora proti rozhodnutiu o povolení vkladu pod sp.zn. V5649/2015 bol na Okresný úrad Nitra doručený dňa 19.10.2015. Okresný úrad rozhodnutím sp.zn. UP38/2015 vyhovel protestu dňa 02.11.2015. Preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia bolo predmetom správnej žaloby vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 11S/81/2016. Protest prokurátora proti rozhodnutiu o povolení vkladu pod sp.zn. V5650/2015 bol na Okresný úrad Nitra doručený dňa 26.10.2015. Okresný úrad rozhodnutím sp.zn. UP66/2015 protestu vyhovel dňa 05.11.2015. Preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia bolo taktiež predmetom správnej žaloby vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 11S/82/2016. Späťvzatie žaloby bolo súdu doručené pred pojednávaním, ktoré sa konalo dňa 27.09.2016. Bolo zrejmé, že neexistovala príčinná súvislosť medzi podaním protestu a späťvzatím žaloby. Ak by existovala, mohol žalobca vziať žalobu späť už v novembri 2015, resp. bez zbytočného odkladu po doručení rozhodnutia o vyhovení protestu prokurátora. Teda predtým, než došlo k prevzatíu jej právneho zastúpenia. Pokiaľ by žalobca takto postupoval, žiadne trovy právneho zastúpenia by nevznikli.

3. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca. S odvolaním nesúhlasil a mal za to, že procesne zavinila zastavenie konania žalovaná. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Uviedol rovnaké skutočnosti ako súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia a zdôraznil, že nemal inú možnosť, ako sa domôcť svojho práva, a preto podal predmetnú žalobu. Medzičasom sa však na základe protestu prokurátora opätovne stal vlastníkom nehnuteľností, a preto zanikol jeho naliehavý právny záujem na tejto žalobe. Neskôr uviedol, že rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie zodpovednosti za zavinenie sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle. Prvkom zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nemožno pripočítať na ľarchu toho, kto sa bránil. Pojem „procesné zavinenie“ bolo nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení poukázala na skutočnosť, že k prevzatíu jej právneho zastúpenia advokátskou kanceláriou prišlo dňa 26.05.2016. Opätovne poukázala na to, že ak by žalobca vzal svoju žalobu bezprostredne späť po tom, ako sa dozvedel o dôvodoch späťvzatia, nevznikli by na jej strane trovy právneho zastúpenia. Žalobca sa neplatnosti domáhal z viacerých dôvodov a bolo predčasné vysloviť záver, či žaloba bola alebo nebola dôvodná, nakoľko nedošlo k dokazovaniu ohľadne hmotnoprávných dôvodov. Na konanie prokurátora nemala dosah ani jedna zo strán. Jej postoj bol irelevantný, nakoľko sa súd hmotnoprávnymi otázkami nezaoberal.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmeniť, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

6. V danom prípade bolo z obsahu súdneho spisu zistené, že žalobca sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 20.08.2015 domáhal určenia, že je vlastníkom troch pozemkov. Dôvodom pre podanie žaloby malo byť konanie žalovanej v úmysle ukrátiť ho a obohatiť sa na jeho úkor. Predmetom kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi ním a žalovanou bol prevod jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam - pozemku parcelné číslo XXX/X, orná pôda o výmere 1.687 m², parcela registra „E“, ďalej pozemku parcelné číslo XXX/X, trvalé porasty o výmere 2.682 m², parcela registra „E“ a pozemku parcelné číslo XXXX/X, orná pôda o výmere 561 m², parcela registra „E“, všetky zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie P., obec K., okres K.. Zároveň žiadal, aby bola žalovaná zaviazaná zaplatiť mu náhradu trov konania. Dňa 24.06.2016 bolo do spisu doručené oznámenie o prevzatíu právneho zastupovania a originál plnej moci. Dňa 26.09.2016 doručil žalobca súdu prvej inštancie späťvzatie žaloby v celom rozsahu. Odôvodnil ho tým, že po podaní žaloby stratil naliehavý právny záujem na predmete žaloby, a žiadal, aby súd konanie zastavil a rozhodol o vrátení zaplateného súdneho poplatku.

Súd prvej inštancie si za účelom rozhodnutia vyžiadal od Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor spisy V 5650/2015, UP 66/2015, V 5649/2015, UP 38/2015.

7. Z týchto spisov je zrejmé, že v prípade vkladového konania vedeného pod sp.zn. V 5650/15, bolo najprv rozhodnutím zo dňa 06.08.2015 rozhodnuté o povolení vkladu vlastníckeho práva k dvom z troch predmetných pozemkov, následne toto rozhodnutie ten istý odbor z dôvodu podaného protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra dňa 05.11.2015 rozhodnutím UP/66/2015-7 zrušil. Konanie začaté na podklade kúpnej zmluvy č. 2015/7/11/Draž/608-2/1200-2 uzavretej medzi žalobcom a žalovanou bolo rozhodnutím zo dňa 17.02.2016 zastavené. Toto rozhodnutie potvrdil Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov rozhodnutím zo dňa 24.03.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.03.2016, a ktorým zamietol odvolanie žalovanej. Pokiaľ ide o vkladové konanie vedené pod sp.zn. V 5649/15, Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor najprv rozhodnutím zo dňa 06.08.2015 rozhodol o povolení vkladu vlastníckeho práva k jednej z troch predmetných nehnuteľností, následne toto rozhodnutie z dôvodu podaného protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra dňa 02.11.2015 rozhodnutím UP/38/2015-7 zrušil. Následne konanie začaté na podklade kúpnej zmluvy č. XXXX/X/XX/Draž/XXX-X uzavretej medzi žalobcom a žalovanou rozhodnutím zo dňa 17.02.2016 zastavil. Toto rozhodnutie potvrdil Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov rozhodnutím zo dňa 23.03.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.04.2016, a ktorým zamietol odvolanie žalovanej. Vlastníkom predmetných nehnuteľností sa tak opäť stal žalobca.

8. Podľa vyjadrenia právneho zástupcu žalovanej z pojednávania, ktoré sa konalo na súde prvej inštancie dňa 27.09.2016, ako aj z jeho písomného vyjadrenia doručeného súdu v ten istý deň, mal žalobca previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na spoločnosť MH Invest, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/A, IČO: 36 724 530. Táto spoločnosť následne nehnuteľnosti previedla na spoločnosť MH Invest II, s.r.o., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 100, IČO: 50 021 150. Uviedol, že predmetná kúpna zmluva je dostupná vo verejne prístupnom Centrálnom registri zmlúv. Odvolací súd po oboznámení sa s predmetnou kúpnou zmluvou v Centrálnom registri zmlúv vedenom Úradom vlády Slovenskej republiky zistil, že bola uzatvorená medzi žalobcom a spoločnosťou MH Invest, s.r.o. dňa 03.03.2016, pričom účinná je odo dňa 26.04.2016. Predmetom kúpnej zmluvy bol v zmysle čl. IV prevod vlastníckeho práva žalobcu k všetkým trom nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom súdneho konania, na spoločnosť MH Invest, s.r.o. za kúpnu cenu v sume 84.845,30 eura.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 13a ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, patrí advokátovi odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom.

11. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

12. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

13. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. Ustanovenie § 256 CSP vyžaduje pre priznanie náhrady trov konania zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Otázka zavinenia podľa uvedeného ustanovenia sa hodnotí iba podľa procesného výsledku. Prvkom zavinenia môže byť aj odpadnutie predmetu sporu, čo však v žiadnom prípade nie je možné pripočítať na ťarchu strany, ktorá sa v konaní iba bránila (žalovaná). Účelom súdneho konania je vec čo najskôr zákonne a spravodlivo rozhodnúť. Ak má strana sporu vedomosť o tom, že predmet sporu odpadol, je bezpochyby primárne v jej záujme čo najskôr vziať svoj návrh späť. V opačnom prípade sa môže dostať do situácie, keď pre svoju pasivitu bude musieť znášať náhradu trov konania ňou zapríčinených. V danej veci je zrejmé, že medzi právoplatnosťou rozhodnutí Okresného úradu Nitra, odboru opravných prostriedkov, ktorým

bolo potvrdené rozhodnutie o vyhovení protestu prokurátora, a späťvzatím žaloby uplynulo približne 6 kalendárnych mesiacov. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že žalobca zmluvou účinnou ku dňu 26.04.2016 sa zaviazal previesť svoje vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam na spoločnosť MH Invest, s.r.o., čím bez akýchkoľvek pochyb odpadol jeho právny záujem na veci, ktorá bola predmetom súdneho konania. K prevzatíu právneho zastupovania žalovanej prišlo až máji 2016, teda 2 mesiace po vydaní rozhodnutí Okresného úradu Nitra, odboru opravných prostriedkov, resp. mesiac po uzatvorení kúpnej zmluvy so spoločnosťou MH Invest, s.r.o. za účelom scudzenia nehnuteľností. Žalobca mal dostatočný časový priestor, aby vzal svoju žalobu späť ešte predtým, ako sa nechala žalovaná zastúpiť právnym zástupcom a zabránil tak vzniku trov právneho zastúpenia.

15. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že z dôvodu procesného zavinenia zastavenia konania žalobcom je potrebné výrok o náhrade trov konania zmeniť tak, že žalovaná má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania. Je nepochybné, že žalovaná bola v čase pred vydaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie zastúpená v konaní právnym zástupcom, ktorému preto prináleží odmena za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, ako aj za prípadné ďalšie úkony vykonané v konaní.

16. Pre uvedené dôvody odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil v napadnutej časti tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

17. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

18. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. V súlade s vyššie uvedenou právnou úpravou odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania, ako aj o výške trov konania pred súdom prvej inštancie rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, ktorým sa konanie v napadnutej časti končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).